

Tsjielp!!

Natuur- en Vogelwacht
Culemborg e.o.

50 jaar

Digitale nieuwsbrief editie oktober 2025 – nr. 177

NVWC-activiteiten oktober 2025

Basiscursus vogelherkenning

Wat doe jij deze winter???

Eind november 2025 wordt er door de NVWC wederom een vogelcursus georganiseerd voor iedereen die het leuk vindt om vogels (beter) te leren herkennen. Per groep vogelsoorten, zoals watervogels, steltlopers, roofvogels, zangvogels en dergelijke komen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde: de kenmerken van de vogels, het gedrag, waar en wanneer kunnen we ze vinden en de geluiden waaraan we de verschillende vogelsoorten kunnen

herkennen. Ook de apparatuur, boeken en digitale middelen die je kunt gebruiken bij het vogelen zullen de revue passeren.

De cursus bestaat uit 8 woensdagavonden in de periode november 2025 - april 2026. Tevens vindt er een aantal excursies plaats in de omgeving van Culemborg om het geleerde in praktijk te brengen. Als cursusgevers worden gepikt en gemazelde vogelaars van de vogelwerkgroep benaderd. Er zal een kleine vergoeding worden gevraagd voor materiaalkosten en dergelijke. De cursus is bedoeld voor volwassenen en jongeren van 12 jaar en ouder. [Hier](#) meer info en aanmelden.

04-10-2025

NVWC aanwezig op de seniorenbeurs

Dit jaar organiseert Senioren Collectief in samenwerking met ElkWelzijn weer een Seniorenbeurs op zaterdag 4 oktober van 10.00 tot 14.00 uur in de Grote of Barbarakerk aan de Grote Kerkstraat.

De NVWC is hier ook met een stand aanwezig. Kom naar deze beurs, samen met familieleden, vrienden en bekenden die de leeftijd van 60 jaar hebben bereikt of zijn gepensioneerd. Vooral de workshops kunnen waardevol zijn voor de leeftijdsgroep van 60 tot 65 jarigen en uiteraard de beurs met vele facetten vanuit de Culemborgse samenleving.

[Hier](#) meer info over de beurs en aanmelden voor de workshops.

04-10-2025

Vogels in de buurt en EuroBirdwatch

Op zaterdag 4 oktober is het weer tijd voor de EuroBirdwatch. Overal in Europa worden op die dag de trektelposten bemand en worden alle voorbijvliegende vogels geteld. Vanaf ongeveer 7:30 uur is onze telpost in de Redichemse Waard bemand en is te bezoeken door iedereen die eens wil kijken hoe er trekvogels worden geteld.

Ook de maandelijkse excursie van Gerrit Jan zal in het teken staan van onze telpost. We verzamelen zoals altijd om 9:00 uur op de parkeerplaats voor De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg. De excursie duurt ongeveer twee uur. Deze maandelijkse fietsexcursies zijn geschikt voor zowel beginnende als gevorderde vogelaars. Aanmelden vooraf is niet nodig en er zijn geen kosten aan verbonden. Heb je een verrekijker? Neem die dan mee. Voor meer info een mailtje naar giklop@gmail.com.

4-10 en 5-10-2025

Nationaal Bloembollenweekend - Gifvrij, bij blij!

In het eerste weekend van oktober vindt weer het Nationaal Bloembollenweekend plaats. We vieren dan de start van het *bloembollenplantseizoen*.

Meer biologische bloembollen betekent meer gifvrije voorjaarsbloeiers en dus meer voedsel voor wilde bijen en hommels. En dat is hard nodig!

Doe je ook mee? [Hier](#) meer info over vroege en gifvrije bloeiers, en het gezamenlijk planten van biobollen bij Fort Maarsseveen op **zaterdag 4 oktober**.

Ook de Vogelbescherming plaatst een oproep: Plant deze herfst bloembollen. Help hongerige hommels én vogels. [Hier](#) vind je het hele artikel.

Zondag 5 oktober worden er biologische bloembollen verkocht in de Honddijker Theetuin op Honddijk 2 in Culemborg. Meteen een goede reden om daar iets te drinken en te genieten van de mooie tuin!.

15-10-2025

Lezing: Madagascars vogels en andere wonderlijke beesten

door Dinky van Berkel en Stef Strik

Dinky en Stef zijn allebei vogelaars in hart en nieren. Beiden doen de nodige tellingen en inventarisaties en beiden functioneren zo nu en dan als gids of vogelreisleader. In 2023 bracht deze liefde voor vogels en natuur in de breedste zin hen naar Madagascar.

Madagascar is een eiland dat al heel erg lang los is van Afrika en daardoor een wonderlijke natuur ontwikkeld heeft met allerlei endemische diersoorten, dat zijn soorten die alleen daar voorkomen en nergens anders in de wereld. Ze bezoeken de nationale parken voor ontmoetingen met prachtige vogelsoorten, bijzondere zoogdieren (lemuren) een groot scala aan reptielen waaronder kameleons, kleurrijke vlinders en mooie landschappen.

Langs komen oerwouden, een stenenwoud, eilanden en de overal aanwezige oceaan. Dinky en Stef nemen ons mee op hun rondreis en laten ons op hun eigen enthousiaste wijze hun belevenissen meebeleven.

Deze lezing is de eerste in een serie van drie over Afrika

Wanneer: woensdag 15 oktober 2025

Waar: 'Steenuil', Steenovenslaan 20, 4101 AM Culemborg

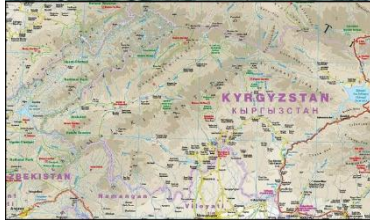
Tijd: 20.00 –22.00 uur (u bent welkom vanaf 19.30 uur)

Toegang gratis

Aanmelden niet nodig

Voor meer informatie: Annette van Berkel lezingcoor@nwwc.nl

Nieuws uit de natuur (september)

Start lezingenseizoen

Op woensdagavond 17 september was de aftrap van het lezingenseizoen 2025/2026. Zoals gebruikelijk was dit een avond met (vakantie)natuurbelevingen van leden. Tijdens deze goed bezochte avond passeerden zes presentaties de revue, uiteenlopend van egels in de voortuin, bloemrijke uiterwaarden, luizen in onze omgeving, dagvlinders en nachtvinders in Frankrijk tot een plantenzoektocht in Kirgizië Stuk voor stuk boeiende presentaties.

In de maanden september t/m april is er één keer per maand een lezing, behalve in december.

Voor meer informatie over onze lezingen: Annette van Berkel lezingcoor@nvwc.nl

Sprinkhanenworkshop en -excursie

Begin september verzorgde Ewoud van der Ploeg een leerzame sprinkhanenworkshop (3 sept) en -excursie (6 sept). De excursie vond plaats in het Tichelterrein bij Buren. We vonden 8 soorten sprinkhanen en brachten die op naam. Daarnaast zagen we ook de nodige vlinders, wantsen, cicaden, lieveheersbeestjes en een Europese hoornaar.

Natuurfilm in De Fransche School

Op zondagmiddag 28 september draaide de film De Monding van Morgen van Rik van der Linden. Dit was de eerste van vier natuurfilms in de serie van 2025-2026, die De Fransche School samen met de NVWC organiseert.

Het was een prachtige film. De weinige bezoekers die er waren, hebben een hoopvolle en mooi vormgegeven film gezien en iedereen was enthousiast na afloop.

Egeltelling

Afgelopen weekend, van vrijdag 26 t/m zondag 28 september vond de nationale egeltelling plaats. Deze telling werd georganiseerd door de Zoogdierverseniging enTuintelling.nl, in samenwerking met Egelbescherming Nederland.

Over heel Nederland hebben 3416 mensen meegedaan, samen goed voor 3991 tellingen. Er zijn 9339 levende egels geteld en 188 dode. [Hier](#) kun je alle resultaten zien, ook die per provincie.

Wie helpt mee met de Tsjelp?

Jarenlang werd de Tsjelp prima verzorgd door Gijsje. Helaas moet ze daar, wegens ziekte, mee ophouden. Gelukkig heeft Diet van Wendel zich aangemeld om de Tsjelp over te nemen, maar het zou mooi zijn als dit een team van 2 of 3 mensen wordt, zodat je elkaar kunt aanvullen en vervangen als dat nodig is. Wie wil met haar zorgen dat de Tsjelp kan blijven bestaan?

Meld je even bij bestuur@nvwc.nl. Dank alvast.

22 november: feestelijke afsluiting jubileumjaar

Op zaterdag 22 november komen we bij elkaar om feestelijk het jubileumjaar af te sluiten. We starten om 18.00 uur met een heerlijke maaltijd (waarover straks meer). Daarna krijgen we herinneringen van de afgelopen 50 jaar te zien en te horen en is er volop gelegenheid tot bijpraten. Er zijn doorlopende fotopresentaties met foto's uit de historie van de NVWC, maar ook van de prachtige natuur rond Culemborg.

Live folkmuziek

Om 21.00 uur is er live muziek van Maggies Wedding, die Anglo-Keltische folk muziek spelen, vooral gericht op Ierse en Schotse traditionele dansmuziek, ook wel bekend als Cèilidh. Ze spelen zowel rustige, melancholische ballads als opzwepende jigs en reels. En er zullen vast ook nummers zijn die in de kamplierenbundel staan, die we in begin tachtiger jaren hebben gebruikt tijdens de kampen. En wie weet kunnen we ook weer eens een keer hupsen 😊.

Herinneringen

De rest van de avond kan worden gebruikt om herinneringen op te halen en om nieuwe plannen te maken voor de komende 50 jaar. Er zijn hapjes en drankjes en we maken er een gezellige afsluitende avond van.

De avond vindt uiteraard plaats bij de Steenuil, aan de Steenovenslaan. Kom in je meest bloemige kleding, dan maken we er een kleurig feest van.

Wie maakt er wat lekkers voor de gezamenlijke maaltijd?

We willen de avond beginnen met een maaltijd en het lijkt ons leuk als er door de leden lekkernijen worden gemaakt. Dat betekent een grote variatie aan smaken en gerechten. We willen graag van tevoren weten wat er zoal wordt meegenomen en daarom is er een digitaal formulier waarop je kunt doorgeven wat je wilt gaan maken. Zo kunnen we eventueel bijsturen als er alleen maar salades zijn. Het formulier vindt u via deze link: <https://ap.lc/TCiTu> of door het scannen van de QR-code. Het formulieradres zal ook worden opgenomen in de volgende Tsjelp.

Fotopresentaties historie NVWC en 'Natuur rond Culemborg': stuur foto's in.

Tijdens deze afsluitavond zijn er doorlopende fotopresentaties en iedereen kan daar foto's voor aanleveren. Het gaat om twee soorten foto's:

1. Foto's van de afgelopen 50 jaar NVWC, mensen, kampen, activiteiten en noem maar op.
2. Je tien mooiste natuurfoto's. Voorwaarden: maximaal 10 foto's vanaf 1975 en in het werkgebied van de NVWC gemaakt. Dat wordt zeker ende vast heel erg genieten van landschappen, vogels, vlinders en allerlei andere natuur.

Stuur de foto's, bijvoorbeeld via Wetransfer, op naar jubileum@NVWC.nl. Stuur de foto's, het liefst als JPG, op in een niet te lage resolutie, maar per foto niet groter van 5Mb.

Eerstvolgende vergadering: donderdag 16 oktober.

Activiteiten en berichten van anderen

Natuur- en Vogelwacht Vijfheerenlanden: 9 oktober Lezing Wilde planten en vogels

Wilde planten en vogels, van algemeen tot zeldzaam. Het presentatieseeizoen op de donderdagavonden start met een zeer interessante lezing. [Hier](#) meer info.

Stroomhuis Neerijnen: 14 oktober Landschapslezing Wildernis in eigen land

Door Jeroen Helmer (1962). Hij studeerde in 1989 af aan de Kunstacademie van Den Bosch en vond daarna zijn levensmissie als illustrator en verhalenverteller bij ARK Rewilding Nederland. Dat Nederland een groot stadspark zou zijn, is een misvatting waar hij korte metten mee maakt. Zijn ecologische vergezichten zijn op veel plekken in ons land al realiteit geworden. De 'verhaaltekeningen' van Helmer zijn in veertien landen uitgebracht en worden gebruikt door wetenschappers en bewonderaars. Ze bereiken een internationaal publiek. [Hier](#) meer info en kaarten bestellen.

IVN West-Betuwe:

- Woensdagmiddag 22 oktober Herfstspeurtocht voor kinderen in Zoelen. Van 14.00 tot 16.00 uur. [Hier](#) meer info en aanmelden.
- Zaterdag 25 oktober Herfstwandeling op Landgoed Soelen. Van 10.00 tot ca 12.30 uur. [Hier](#) meer info en aanmelden.

Werk aan het Spoel: 25 oktober Nacht van de Nacht

Dit programma is een samenwerking van Werk aan het Spoel met LekArt en de NVWC. Van 19.30 tot ca 22.00 uur. Twee lezingen: door Roosmarijn Knol en door Kars Veling. Aansluitend een nachtvlinder-strooptocht op/rond het terrein. [Hier](#) meer info en aanmelden/kaarten bestellen. Max. aantal deelnemers is 50.

Stadsboerderij Caetshage: 25 oktober Plantjesruilmarkt

Of het nou om sierplanten, kruiden, groenten of zaden gaat, alles kan worden ingebracht en meegenomen. Het kan gaan om stekjes, zaailingen van bloemen of groenten of delen van vaste planten die u over hebt na het scheuren of vernieuwen, alles is welkom. Ook stekjes van kamerplanten. Van 10.00 tot 12.30 uur. [Hier](#) meer info.

Genootschap AWK Voet van Oudheusden: 25 november Lezing 'De geschiedenis van natuurbeheer'.

Door Dik van der Meulen en Kars Veling in De Fransche School. In zijn voordracht zal biograaf Dik van der Meulen, wiens boek over Thijssse en het landschap in november 2025 zal verschijnen, ingaan op de betekenis van Thijssse voor de natuurbescherming. Over de natuur in en om Culemborg, hoe het daarmee gaat en wat er wordt gedaan aan behoud en herstel, zal Kars Veling ons aansluitend aan de lezing van Dik van der Meulen vertellen. Zaal open 19.00 uur, aanvang 19.30 uur. [Hier](#) meer info en aanmelden. LET OP: i.v.m. de grote belangstelling voor de lezingen van Voet, is er geen vrije inloop meer, maar is aanmelden verplicht. Voor leden gratis entree, voor niet-leden €5,-.

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

Nieuwsberichten

De Vlinderstichting: Met 10 procent leefgebied herstellen bestuivers niet.

Bijen, hommels en vlinders hebben te weinig natuur om zich heen om te overleven. Uit recent, in Science gepubliceerd onderzoek, onder leiding van een onderzoeksteam van Wageningen University & Research, blijkt dat deze insecten veel meer ruimte nodig hebben om te herstellen dan nu in EU-richtlijnen is vastgelegd. Ook blijkt de kwaliteit van die ruimte belangrijk om mee te nemen. [Hier](#) vind je het hele artikel.

De Vlinderstichting: “Toekomst voor Natuur”

Dit keer geen nieuwe podcast i.v.m. ziekte van de host, Anthonie Stip. [Update over de podcast](#)

Nature Today: Verschraal je gazon voor kleurrijke paddenstoelen

Veel paddenstoelen zijn gebonden aan bossen, maar ook graslanden, bermen en gazons kunnen een hotspot zijn voor paddenstoelen. De groep van kleurrijke paddenstoelen van onbewerkte schrale graslanden is afgelopen decennia sterk achteruitgegaan door verdwijning van geschikte leefomgeving. De overgebleven delen zijn nu een toevluchtsoord geworden, en jouw gazon kan daar deel van uitmaken! [Hier](#) vind je het hele artikel.

Colofon

Versijning	Het NVWC-bestuur stelt “Tsjiepl!!” samen voor NVWC-leden en belangstellenden. “Tsjiepl!!” versijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. augustus en wordt verzonden aan ruim 650 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op “Tsjiepl!!” stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl . Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
Foto's en illustraties	Tanja Moody, Louis van Oort, Dinky van Berkel en Stef Strik, Annette van Berkel, Rik van der Linden, Kars Veling, Diet van Wendel; Websites NVW Vijfheerenlanden, Stroomhuis Neerijnen, Werk aan het Spoel en Velt-Betuwe.
+Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt.